

הכושים בצבא ארצות-הברית

בתפקידי שירות ושמשות. וסמלי היה המעשה בטבח כושי. באחת האגיות המותקפות ביום „פירל-הרבור“ הנודע, אשר אין אל הסיפון והחל פועל באומץ במכונת-ייריה אנטי-מטוסית. אך התנאים החברתיים המיוחדים, השוררים בספינה שבלב ים קרבו בכל זאת לעתים קרובות את אנשי שני הגזעים בצי האמריקני, והדברים הגיעו עד לפקודה ההיסטורית ב-1946 שהסירה את כל ההגבלות שחלו על ימאים כושים, ופתחה לפניהם — להלכה — את כל האפשרויות בצי. אך למרות פקודה מפורשת זו פשטשים עד היום כשני שלישים מהכושים בצי בתפקידי עזר ושירות בלבד.

חילה-האוויר, אם כי נפרד מחילה-היבשה והפך לחיל עצמאי, קיבל אף הוא באופן עקרוני את המלצותיה של „ועדת-גילם“ והיהו מאמן להלכה כושים בכל מקצועות חילה-האוויר, וצפילו כטייסים למטוסי-קרוב ולמפציצים, במסגרת בתי-הספר לקציני חילה-האוויר. כמה כושים משרתים בפועל בתוך היחידות בשיתוף מהודק עם הלבנים. מאידך ניתן הסבר רשמי לעובדת האחרון האפסיר-כמעט של הכושים בתפקידים פעילים בחילה-האוויר, האומר כי הסיבה לכך נעוצה ברמה המקצועית הגבוהה, הנדרשת שם מן המועמד, העולה, כביכול, על יכולתם של רוב רובם של שחוריה-העור.

למרות כל ההחלטות הנאות, רחוקה עדיין הבעיה מפתרון למעשה. קבוצת מנהיגים כושיים, שנקראה לחוות את דעתה, טוענת שמאז סיום המלחמה לא חלה כל התקדמות לטובה, ואם כי חוגי הצבא מצביעים על המספר הרב של כושים שחזרו לשורות הצבא, הרי לא בא הדבר, אלא בגלל מצבם של המתחילים הכושיים בחיים האזרחיים, שהוא גרוע עוד יותר, ועובדה היא, שרובם מועסקים בתפקידי שירות ואינם מצורפים ליחידות הקרביות. נראה כי ההגיון מחייב אמנם „הטמעה“ מהלכת של הכושים ביחידות, אך השנאה הגזעית, והדעות הקדומות הרווחות בין כל הדרגות בצבא, עושים את שלהם כדי למנוע זאת. הבעיה נשארה איפוא בעינה. כל נסיון מוגבל ומקומי עם כל הצלחתו הראשונית, סופו להכשל. נתברר שוב, בלי כל מקום לפקפוק, שהצבא רק משקף את המצב הסוציאלי שבין האזרחים ואין כל סיכוי להתגבר על הבדלים אלה בצבא כל עוד לא מצאו את פתרונם במדינה.

אחת הבעיות הקשות — והעדינות — שעלולה לעמוד בפני כל צבא, היא בעית הקליטה והמיזוג של חיילים בני שכבות סוציאליות שונות, ועוד יותר מזה — של מיטוטים לאומיים וגזעיים. אם כי שאלה זו חשובה בלי ספק גם בחיים האזרחיים שבמדינה, הרי ברור הדבר מאליה, שבצבא מוכרח ענין זה להיות חמור עוד יותר ונוסף על בחינתה הכללית (המדינית, החברתית והאנושית) של הסוגיה, הרי כאן לובשת היא גם משמעות צבאית מיוחדת ורבת-תוצאות: כל אי-הצלחה בפתרון הבעיה מתבטאת מיד בחוסר ניצולו היעיל של כוח-האדם בתוך „המכונה“ הצבאית; יתר על כן — והיא אזי גם פגיעה רצינית ביכולתם הכוללת של האנשים המשרתים בפועל ביחידות, פגיעה אשר את חשיבותה לגבי כושר המלחמה של הצבא בכללו אין לשער ואין להעריך.

ידועה מכבר ההפליה הקיימת באמריקה לגבי שחוריה-העור, אך במיוחד מעניינים הנסיונות הנעשים כדי להתגבר על הפליה זו בצבא. אם כי במלחמה האחרונה כבר הפכה שאלה זו לבערת, הרי עכשיו היא מדאיגה עוד יותר את האחראים לצבא. עתה, כשבעיני רבים ממכונני הצבא והציבוריות בארה״ב, האויב הפוטנציאלי הוא רוסיה, קשה להתגבר על הרושם הפסיכולוגי הרב של התורות על שיון גזעי המופצות ע״י ברית-המועצות.

בספטמבר 1948 מינה הנשיא טרומן ועדה מיוחדת, שנועדה לחקור את הבעיה ולהגיש את המלצותיה. יש לתנייה, שבמסקנותיה תסתמך הועד בעיקר על הדין והחשבון של „ועדת-גילם“, שהמליצה על ערוב הכושים בלבנים אף בתוך המסגרות הצבאיות הקטנות ביותר. כי בה כשעה שההבדלים בהשכלה, במצב הסוציאלי ובפסיכוכו-לוגיה שבין ה„לבן“ והכושי הממוצעים הורגשו גם בצבא, הבהיאו לכשזונן של הדיכוי-הכושיות הטורות בזמן המלחמה, נמצא כי דוקא מחלקות-כושיות רבות, שפוררו — לנסיון — בתוך מסגרות גדולות של חטיבות „לבנים“, הצטיינו והשביעו את רצונם של שני הצדדים.

בהתאם להמלצות הנל פורקו המסגרות הנפרדות לכושים, וחלק מהם פוזר, כמחלקות ופלוגות בתוך הצבא האמריקאי. כיום אפשר למצוא כושים, אם כי במספרים קטנים, אפילו ביחידות הממוכנות ובחיל הצנחנים. אשר לצי, הרי היה נהוג להעסיק שם כושים רק